

ΛΕΣΒΟΣ: Το νησί τη φύσης και του πολιτισμού

Η Περιφερειακή Ενότητα Λέσβου ανακηρύχθηκε νικητής προορισμός στο διαγωνισμό EDEN III έτους 2009 με θέμα «**Τουρισμός και Προστατευόμενες Περιοχές**» για τη Δυτική Χερσόνησο Λέσβου - **Απολιθωμένο Δάσος**.

Η Λέσβος βρίσκεται στο ΒΑ Αιγαίο, είναι το τρίτο σε μέγεθος ελληνικό νησί. Η Λέσβος είναι γνωστή για τα αρχαιολογικά της μνημεία, τα μεσαιωνικά της κάστρα, τα παραδοσιακά της χωριά, τον πολιτισμό της, τους αρχαίους ελαιώνες της, τα πευκοδάση της, την παρουσία μεγάλης ποικιλίας ορνιθοπανίδας και αγριολούλουδων, τις ιαματικές της πηγές και το φημισμένο Απολιθωμένο Δάσος.

Το νησί είναι η γενέτειρα διάσημων ανθρώπων της τέχνης και των γραμμάτων, όπως ο φιλόσοφος Θεόφραστος, ο τραγουδιστής και αρπιστής Αρίων, η Σαπφώ και ο Αλκαίος, ο Πιπτακός, ο λαϊκός ζωγράφος Θεόφιλος, ο μεγάλος ζωγράφος Ιακωβίδης και ο νομπελίστας Ελύτης καθώς και πολλών άλλων που έγραψαν ιστορία ο καθένας με το δικό του τρόπο.

Η Λέσβος διαθέτει βραβευμένες παραλίες, παραδοσιακά χωριά, σημαντική στην Ευρώπη βιοποικιλότητα σε πτηνά και αγριολούλουδα, πευκοδάση, μεσαιωνικά κάστρα, γραφικά λιμανάκια, μουσεία, μεταξύ των οποίων δύο από τα καλύτερα μουσεία τέχνης στην Ελλάδα, καθώς και εγκάρδιους και εξαιρετικά φιλικούς ανθρώπους.

Η Λέσβος έχει υπάρξει μια αγαπημένη τοποθεσία για τους καλλιτέχνες, τους συγγραφείς και τους ρομαντικούς. Στα φυσικά αξιοθέατα της περιλαμβάνονται το μοναδικό Απολιθωμένο Δάσος, οι εντυπωσιακές ιαματικές πηγές και ιαματικά λουτρά που υπάρχουν σε κάθε γωνιά της. Πολλά από αυτά έχουν χρησιμοποιηθεί για χιλιάδες χρόνια για τη θεραπεία των ρευματισμών, της αρθρίτιδας, γυναικολογικών και δερματολογικών ασθενειών, καθώς επίσης για τη θεραπεία παθήσεων των νεφρών, των χολόλιθων, νευρολογικών παθήσεων, της βρογχίτιδας και της ισχιαλγίας.

Υπέροχα τοπία της Λέσβου μπορείτε να δείτε με το γαϊδουράκι ή με το άλογο, με το ποδήλατο, με το τζιπ, ή με τα πόδια. Τα πολυάριθμα φεστιβάλ που πραγματοποιούνται σε ολόκληρο το νησί της Λέσβου, γιορτάζονται με παραδοσιακούς τρόπους. Εκεί θα θαυμάσετε το ταλέντο των ντόπιων στο χορό καθώς επίσης θα απολαύσετε το άφθονο ποτό και το παραδοσιακό φαγητό.

Οι επισκέπτες της Λέσβου, την άνοιξη θα έχουν την ευκαιρία να δουν και να παρατηρήσουν απίστευτες εικόνες από αγριολούλουδα και άγρια πτηνά.

Η Λέσβος έχει μια καταπληκτική ποικιλία ορνιθοπανίδας καθώς αποτελεί μια από τις κύριες στάσεις στις μεταναστευτικές οδούς για τα ευρωπαϊκά πτηνά που έρχονται από την Αφρική. Από την φανταστική παραλία της Σκάλας Ερεσού στο παραδοσιακό χωριό της Μήθυμνας του οποίου τα αρχαία τείχη κάποτε πολιορκήθηκαν από τον ίδιο τον Αχιλλέα, η Λέσβος διαθέτει εκπληκτικά τοπία,

φυσικό περιβάλλον, σημαντικά αρχαιολογικά μνημεία, και έναν ενδιαφέροντα τρόπο ζωής.

Στο κεντρικό τμήμα του νησιού βρίσκονται οι υδροβιότοποι της Γέρας και της Καλλονής που καλύπτουν μια μεγάλη έκταση που περιλαμβάνει πολλούς μικρότερους υγροτόπους. Είναι οικοσυστήματα γεμάτα αλυκές, ποτάμια, καλαμιώνες, ελαιώνες και δάση από πεύκα καθώς όπου εμφανίζεται μία σπάνια ποικιλία από ορχιδέες. Οι περιοχές βρίσκονται υπό το καθεστώς προστασίας του ευρωπαϊκού δικτύου Natura 2000.

Στο δυτικό τμήμα της Λέσβου, απολιθώματα φυτών εμφανίζονται μέσα σε ηφαιστειακά πετρώματα. Τα απολιθώματα αυτά συνθέτουν το γνωστό «Απολιθωμένο Δάσος Λέσβου», το

οποίο καλύπτει μια έκταση 15.000 εκταρίων. Εντός της περιοχής αυτής υπάρχουν πολλές και μοναδικές θέσεις με παλαιοβοτανικά ευρήματα που δείχνουν τις υψηλές συγκεντρώσεις απολιθωμένων κορμών που έχουν ανακαλυφθεί.

Οι επιστήμονες που ερευνούν και μελετούν το **Απολιθωμένο Δάσος** αναφέρονται με ενθουσιασμό στη σπανιότητα και τη μεγάλη επιστημονική αξία του μνημείου και τονίζουν κατ' επανάληψη τη μοναδικότητά του. Το Απολιθωμένο Δάσος αποτελεί ένα μοναδικό δασικό οικοσύστημα το οποίο απολιθώθηκε επί τόπου λόγω της έντονης ηφαιστειακής δραστηριότητας της ευρύτερης περιοχής. Ο μεγάλος αριθμός των απολιθωμένων κορμών που έχουν παραμείνει όρθιοι, με το ριζικό τους σύστημα πλήρως ανεπτυγμένο, επιβεβαιώνει ότι τα δέντρα απολιθώθηκαν στην αρχική τους θέση και το Απολιθωμένο Δάσος αποτελεί ένα αυτόχθον απολιθωμένο δάσος.

Απολιθωμένα δέντρα και μέρη φυτών έχουν διατηρηθεί σε άριστη κατάσταση μέχρι σήμερα. Η σύνθεση της απολιθωμένης χλωρίδας αποτελεί έναν ιδιαίτερα σημαντικό οδηγό για τις κλιματολογικές συνθήκες, το περιβάλλον και τις γεωλογικές συνθήκες που επικρατούσαν εκείνη την περίοδο. Η συστηματική παλαιοβοτανική μελέτη των απολιθωμένων κορμών και απολιθωμένων φύλλων επιτρέπει τον προσδιορισμό του γένους και του είδους των φυτών που συνέθεταν το δάσος της Λέσβου πριν από 20

εκατομμύρια χρόνια. Στο Απολιθωμένο Δάσος, είναι δυνατό να συγκεντρωθούν πληροφορίες σχετικά με τα είδη φυτών που συνέθεταν τη χλωρίδα του νησιού, και τις κλιματολογικές και γεωλογικές συνθήκες που επικράτησαν στην περιοχή του Αιγαίου πριν από περίπου 20 εκατομμύρια χρόνια.

Το Απολιθωμένο Δάσος Λέσβου είναι μέλος του Παγκόσμιου Δικτύου Γεωπάρκων της UNESCO και ιδρυτικό μέλος του Ευρωπαϊκού Δικτύου Γεωπάρκων. Έχει δε χαρακτηριστεί

από το Υπουργείο Πολιτισμού ως ειδικά προστατευόμενη περιοχή. Μια σειρά από μονοπάτια πεζοπορίας, που συνδέουν τις διαφορετικές περιοχές ενδιαφέροντος (απολιθωματοφόρες θέσεις, ηφαίστεια, φυσικά, πολιτιστικά και αρχαιολογικά μνημεία), έχουν δημιουργηθεί από το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Απολιθωμένου Δάσους Λέσβου. Αυτά τα δίκτυα διαδρομών είναι γνωστά ως "Τα μονοπάτια της Λάβας" και "Τα μονοπάτια της Ελιάς". Κατά μήκος των διαδρομών αυτών κοντά σε τοποθεσίες ιδιαίτερου ενδιαφέροντος (απολιθωμένους κορμούς, κρατήρες ηφαιστειών, μεγάλα γεωλογικά ρήγματα, κλπ.), έχουν διαμορφωθεί χώροι ανάπαυσης. Οι διαδρομές είναι σηματοδοτημένες σε όλο το μήκος τους και παρέχουν στους επισκέπτες πληροφορίες με τη χρήση ενημερωτικών πινακίδων.

Μουσείο Απολιθωμένου Δάσους

<http://www.pvaigaiou.gov.gr>

<http://travelplan.lesvos.gr/>

<http://www.mytilene.gr>